

todicky uspořádán, že jeho účastníci jej stále mají v paměti jako sérii vzorových hodin. S praktickým jazykem, ale i s teoretickou znalostí souvisí jedna z funkcí, kterou byl pověřen. Autoři nové mluvnice angličtiny Randolph Quirk a další vybrali deset anglistů z celého světa, včetně Jana Firbase, kteří ještě v rukopise četli jejich velkou mluvnici a doporučili, jak má být vypadat její vysokoškolská verze.

Konečně nemůžeme se nezmínit o Firbasově smyslu pro humor, o jeho vypravěčském umění a řečnických výkonech. Přednášel vždy z paměti, nejenom ve výuce, ale i na konferencích a kongresech.

Letošního 5. května odešel otec rodiny, pracovitý badatel, významný český anglista a lingvista, vynikající učitel a skromný, zásadový a laskavý člověk. V jeho badatelském hledání pokračují jeho žáci a následovníci po celém světě a na význam jeho vědeckého díla mj. poukáží i sborníky, které se připravují k jeho, bohužel již nedožitým, osmdesátým narozeninám. A my si teď musíme zvykat na svět bez profesora doktora Firbase, na svět bez Jana Firbase, na svět bez Jendy.

Kázání faráře PhDr. Jana Pokorného v Betlémském kostele

Filip. 4,13

Všecko mohu v Kristu, který mne posiluje.

Při rozloučení s tímto naším vzácným bratrem profesorem Janem Firbasem se nemůžeme obrátit nikam jinam než do Písma svatého, které on sám po celý život otvíral, studoval hluboké souvislosti jeho poselství, dával se jím oslovovat a nacházel v něm posilu v dobách pohody i vážných životních zkoušek. Jeho život vyznačovala nejen energická badatelská činnost, nejen vynikající výsledky této práce uznávané v celém světě, nýbrž především integrita a noblesnost jeho osobnosti, pramenící z hlubokých duchovních a mravních základů. Naznačím několik oblastí, v nichž se projevovala.

Především v životě rodinném, v krásném více než padesátiletém manželství a v tom, co se snažil předávat svým synům a jejich rodinám. Jeden z německých teologů řekl: „Dankarbeit ist Denkarbeit“, vděčnost je myšlenková práce. Vy, jeho nejbližší, budete jistě po celý

život vděčně domýšlet, co všechno jste od něj přijali, k čemu vás vedl a co vám svým životem ukazoval. Jeho křesťanský postoj se dále projevovat v tom, že při vši náročné vědecké a pedagogické práci dovedli se svou vzácnou paní dohovat ve své domácnosti několik nemocných příbuzných z obou stran. To je víra skrze lásku dělající, jak čteme v bibli. A zvláštní usebranost se jevila v jeho vědecké práci. Když se rozhodl pro studium anglického jazyka, tak v tom celý život soustavně pokračoval, zůstával svým způsobem stále zvědavým studentem a rostl zároveň do moudrého pedagoga a nakonec po všelijakých ústrcích mu bylo přece jen dopřáno dožít se uznání, jaké mu právem náleželo. V akademické obci se stal vysoce váženou osobností, a to nejen pro své vynikající znalosti, nýbrž právě pro ty hluboké duchovní a mravní fondy, které formovaly jeho osobnost.

Náš text zní: „Všecko mohu v Kristu, který mne posiluje.“ Tady jsme u kořene jeho postojů, u prosté víry v Pána Ježíše Krista, Zachránce nás chatrných a provinilých lidí. Od mládí byl uváděn do jeho blízkosti v rodině, za níž stála celá řada vyznavačů, sahající až do staré Jednoty bratrské. S třesoucími se koleny, poněvadž si nikdy nehrál na hrdinu, vyznal při prověrce, jak by mohl zapřít a opustit to, co jako hořící pochodeň bylo předáváno z generace na generaci a k čemu on sám se přiznává. Přes tento otevřený postoj, nebo právě pro něj, mohl zůstat při své práci, i když mu byla odepřena řádná profesura a doktorát věd, ačkoli byl již uznávaným odborníkem v cizině. Po celou dobu chodil do tohoto kostela, kde jej mohli spatřit někteří jeho studenti a on zase je. Dovedeme si představit, jaká to byla v tehdejších dobách posila pro obě strany.

Evangelický sbor myslí vděčně na jeho dlouholetou práci v nedělní škole, v dorostu a ve sdružení mládeže, kde si pozorně všímal těch, kdo se cítili osamoceni, nebo nově příchozích. Přínosně se zúčastnil mnoholeté práce ve staršovstvu. S laskavostí jemu vlastní dovedl pomoci všude, kde toho bylo zapotřebí, nebo aspoň poradit.

Takovou ucelenost a svobodu si může dovolit jenom ten, kdo je pevně zakotven v Kristu. Tito lidé se mohou stát platným vkladem do života naší společnosti na prahu třetího tisíciletí, v dobách, kdy nás zneklidňuje veliká disproporce mezi bouřlivým vědeckým a technickým pokrokem a mezi duchovní a mravní úrovní jednotlivců i společnosti. Nová doba bude vyžadovat v pedagogice, medicíně i ve fyzice skutečné osobnosti, nové lidství. Věříme, že ten, kdo je zakotven v Kristu, se nemusí bát žádného vědeckého pokroku, že může

rozvinout všechny své síly a schopnosti ve službě Bohu a spolulidem, v osobní svobodě zvládat dané úkoly a pomáhat k řešení mezilidských vztahů.

Teď by se možná profesor Firbas ohradil, že jsme příliš mluvili o něm, že by to mohlo znít jako vyvyšování lidské osobnosti. Ve své skromnosti říkával, že jsme jen chatrní lidičkové. Namítl by, že jsem málo zdůraznil to „v Kristu“ ve smyslu povědění Jana Křtitele: „On musí růsti, já pak menšiti se“ (J 3,30).

„Všecko mohu v Kristu.“ Nakonec mohu v Kristu i pokojně zemřít. Říká se: dokud dýchám, mám naději. Ale biblická víra má naději i pro zemřelé, a to právě pro tu moc a lásku našeho Spasitele, který nás ujišťuje: „Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude“ (J 11,25). A z lidské strany slyšíme skálopevné prohlášení apoštola Pavla: „Jist jsem zajisté, že ani smrt ani život nebude nás moci odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši Pánu našem“ (Řím.8, 38-39). Amen.